

Cesko-americký přehled.

Očistina na vysokých školách v Chicagu.

Denní Hlasatel píše: "Stojíme před událostí pro náš život národní velmi důležitou: Zavedení čistiny na High Schools má se státi v brzkú skutkem, neboť superintendentka škol chicagských, pí. Ella Flagg-Youngová, slíbila, že v lednové schůzi školní rady doporučí, aby český jazyk byl zaveden všude tam, kde se dostatečný počet žáků přihlásí. Nutno zde podotknouti, že žádný jazyk není povinným, nýbrž že každý žák má právo si vyvoliti, který jazyk studovati chce. Kde nebude žáků, nebude ovšem lze čistě vyučovati, a proto bylo Č. A. Národní Radou vydáno prohlášení, aby rodičové českých dětí vyšší školy navštěvujících co nejdříve Č. A. Národní Radě své jméno a adresy oznámili, tak aby české třídy mohly býti organizovány, jakmile odporučená pí. Youngová bude odhlasována. Přihlášek takových má Národní Rada už několik po ruce, jest však potřeba, aby všichni, jichž se to týká, jména svá zaslali. Slib pí. Youngová dán byl anglickému tajemníkovi Národní Rady, prof. J. J. Zmřhalovi před měsícem, když vyjednával s ní o přednáškách nyní na veřejných školách pořádaných, o nichž zmínila se velmi pochvalně, jakož i projevila svůj opravdový zájem na činnosti Č. A. Národní Rady. "Činnost takováto bylo již dávno potřeba," pravila, "až domů propast mezi školou a domovem byla příliš veliká. Z toho, co koná Č. A. Národní Rada pro Čechy, vzede prospěch nejen pro Čechy samé, ale i pro město a stát, neboť z dítek takto pěstovaných vyroste generace uvědomělých občanů." — Jest to poprvé, co s takovou ochotou vyšlo se nám Čechům vestře, kde vše naše byla uznána bez nátlaku, pouze na základě rozumových důvodů a rovnocennosti národní. Ovišem, že práce s tím spojené bylo sponsta veliká, avšak byla a je to práce věčného zdatem. Náš školní rada p. Dibelka pilně ke zdaru pracuje a již tento týden uvede před pí. Youngovou representační výbor Č. A. Národní Rady, jenž žádost o zavedení čistiny formálně podá. Další důležitou činnost zahájil p. Dibelka tím, že vyšetřuje poměry na vysokých školách, jakož i statistiku českého žactva tak, aby zavedení čistiny nezůstalo mrtvou literou, nýbrž aby s organizováním tříd mohlo se v brzkú započítati, jakmile odporučená pí.

Youngová bude školní radou odhlasována." **Cesky právník Ladislav Fligel**, známá figurka z maxwelského policejního soudu v Chicagu, a nyní věhlasný zpravodaj "Denního Hlasatele", byl rozhodnutím nejvyššího soudu státu Illinois zbaven hrdého titulu právníka, pro lákání peněz pod falešnou předstírkou. Stalo se tak na udání pí. Reziny Spirálové, která dne 10. dubna 1910 dala p. Fligelovi \$25 na zadání rozvodní žaloby o rozvod od Jamese Spirala. Fligel siice peníze přijal (od toho byl přece právníkem!), ale žalobu nezašel (snad v domnění, že se manželé smíří). Ostatně tenhle kousek vyvedl v několika případech a před nedávnem pí. Volopichové. Paní Spirálová nemohouc obdržeti bez podané žaloby rozvod, žádala peníze zpět, ale žádosti vyhověno nebylo a dle našeho soukromého přesvědčení ani vyhověno býti nemohlo, neboť pokladna právníka byla vyčerpána, ba pochybujeme, že v pokladně jeho vůbec kdy \$25 bylo, neboť o ty lepší klienty na maxwelské stanici dělili se svorně právníci Epstein a Pone (o to se postarali jejich náhonci, mezi které dlužno započísti i zpravodaje chicagských česko-amerických žurnálů), a jenom hubený, několika-dollarový případ, jenž nestál ani kopeček, Poneovi tím méně Epsteinovi za otevření huby, byl velkomyslně postoupen Fligelovi. Paní Spirálová zadala tedy žalobu u municipálního soudu, jenž vydal rozsudek proti Fligelovi na \$25, a hned po té zpravena o věci právník komise, která se postarala o to ostatní. Rozhodnutím nejvyššího soudu nemá nyní Fligel práva zadávat žaloby aneb přijímat nějaký proces k pojednání bez následků těžkého trestu. Zajímavě je, že některé české listy chicagské líčí teď Fligela jak dávno již známého smutného vytečnicka, ježž učinit neškodným bylo již na čase, ničemné tytělž listy uveřejňovaly jeho oznámky až skoro po poslední chvíli — a byla jim přece ta figurka známa již hezkou řadu let!

Čeští pěvci v New Yorku.

Třetí operní koncert tenoristy Národní Divadla p. B. Bohumila Ptáka, pořádaný v Děl. Am. Sokolovně v 72. ul., setkal se s úplným zdatem. S panem Ptákem a sl. Foerstrovou o všeobecné uznání dělili se také sbornísta p. Rud. Průša, jenž nejen doprovázel pí. mladé opery "Prodaná nevěsta", oetla se na prknech clevelandského Sokola zásluhou sbornísta p.

Blatácké písně a j. a arii ze Smetanovy opery "Dulibor". Slečna Foerstrová samostatně zapěla arii Barči ze Smetanovy opery Hubička a Popelku, arii s holoubky. Společně s p. Ptákem zapěla sl. Foerstrová "Národní písně", žertovné duetto "Mástek" a "Věrné milování" ze Smetanovy Prodané nevěsty, kteréžto poslední číslo na opětovný potlesk muselo být opakováno. Pan Průša zahrál na piano transkripci na Večerní hvězdu z Wagnerova "Tannhausera" a skladbu od Rubinsteina, kteroutož poslední musel také opakovati. V pravdě rozkošné bylo duetto Jenka a Kečala z "Prodané nevěsty", jež zapěli p. Pták a p. Ant. Peroutka. Byl to výkon v pravdě umělecký. Vedle p. Ptáka-umělce, znamenitě vyjímá se p. Peroutka-ochotník, v němž by byl v tom okamžiku sotva kdo hledal pouhého ochotníka. Duetto bylo skvostným výkonem a obecenstvo neutuchajícím bouři potlesku vynutilo si jeho opakování. Stejně nadšením vyvolala česká polka, jež s překvapující virtuositou zatančily malá Kaudersová a Součková. Rhythmické pohyby obou děvčátek v přesném taktu okouzly všechny přítomné. Na bouřlivý potlesk byly i tyto malé tanečnice donuceny ku opakování, načež přidaly zobrazení písně "Šla Nanynka do zelí", jež vyvolala další potlesk. Závěrek koncertu tvořil "Sen Čecha v cizině" od p. Ptáka, v němž vedle p. Ptáka účinkovali sl. Foerstrová, sl. Jedličková, p. Ed. Jedlička a četní ochotníci. České písně a české tance oživovaly v divákově celý ten život ve staré vlasti a když pan Pták zakončil efektivní ten obrázek vřelým přednesem národní hymny "Kde domov můj", bylo na všech stranách viděti patrné vzrušení.

Čech přiznal se k vraždě.

Saginaw, Mich. — Na policejní stanici v Saginaw, Mich., dostavil se 25letý krajan Jan S. Jedlička a službu konajícím úředníkem prohlásil, že zavraždil v St. Pauli šlověka. Přišel prý před třemi týdny z Minnesoty, nemohl však udati žádné bližší okolnosti, týkající se vraždy, a proto policie se domnívá, že Jedlička jest choromyslným, ježto před tím byl viděn po 3 dny an se toulal po ulicích, při čemž si velmi nápadně počínal. Policie v St. Paulu byla dožadována, by podala stran domnělé vraždy bližší podrobnosti.

Prodaná nevěsta v Clevelandě.

Smetanova nesmrtelná a věčně mladá opera "Prodaná nevěsta", oetla se na prknech clevelandského Sokola zásluhou sbornísta p.

Krejsy, jenž pečlivě celou operu nastudoval. Před zahájením hry předseda Sokola, p. Bernreiter, oznámil a jevíště, že lze pokládati za zvláštní významení, že zasloužilý a nejstarší pěvecký sbor "Lumír", rozhodl se provésti krásnou operu mistra Smetany. Sokolská síň byla do posledního místa zaplněna milovníky naší nejnarodnější opery a obecenstvo neskřiblo pochvalou za výborné výkony pěvců. Zdar večera je hlavně zásluhou sbornísta pana Krejsy. **Otevření síně "Sokola Chicagu".** Dne 17. prosince konalo se slavnostní otevření nové moderní budovy "Sokola Chicagu" na Kedzie ave. a 24. ul., ježž zbudování bylo společným dílem všech chicagských Čechů. Vnitřek budovy skýtá imposantní pohled na nádherný sál, v němž umístěno je 1000 sedadel a galerií se čtyřmi sty sedadeli. Sál opatřen jest jevíštěm s dvěma krásnými oponami; na jedné z nich jest část panoramatu naší stověžaté Prahy s novým nábežím u Národního divadla. Slavnost byla zahájena orchestrem pana Juřeny, jenž zahrál dvě skladby, a Čes. Děj. Pěv. Shorem, jenž přednesl sbor Jos. Lera "O, hory, hory". Následoval proslov starosty V. Roubala. Poněvadž slavnostní řečník p. dr. Jáka nebyl přítomen, pokračovalo v programu, jehož hlavním bodem bylo odevzdání budovy p. Architektu L. J. Novým. Pak teprve "post festum" dostavil se dr. Jáka a pronesl svou řeč. K večerní slavnosti dostavil se ohromný nával obecenstva. Sokolu "Chicagu" k jeho úspěchu gratulujeme. **Český soud v Chicagu.** Na maxwelské policejní stanici v Chicagu zasedá český soudce Josef Uhlíř a českým výp. státním návladním Jos. Šmejkalem a výp. městským návladním F. C. Souhradou, a tak celý tento soud skládá se ze samých úředníků — Čechů, čímž podán lichotivý důkaz o úspěchu Čechů v Americe. **Ve vážném obvinění.** V Chicagu zatčen byl na žádost clevelandské policie Josef Komestík, alias Dvořák, jenž je stíhán pro vraždu. České listy jsou toho náhledu, že se jedná o hrubý omyl, neboť Komestík prý v Clevelandu nikdy nebyl a o nějaké vraždě ničeho neví. **Nešťastná rodina.** V Chicagu byl zabit pouliční károu krajan Josef Kubíček. Byl vlečen pod koly káry asi dvacet stop, než se podařilo káru zastaviti. Smrt jeho byla zaviněna náhodou. Manželka Kubíčka sešlela před dvaletí roky při naroze-

ní prvního dítěte, Antonína. Lékaři tehdy prohlásili, že nešťastné ženě může se vrátit rozum až při periodické změně ženského života. Otec i dorostlý již syn pevně doufal v předpověď lékařů, a poněvadž doba přechodu není již daleka, připravovali vše k uvítání manželky a matky. Osud však určil jinak. **Zádají \$10,000 za smrt chlapce.** Před měsícem byl v Chicagu přejít automobilem, řízeným H. Saylorem, jedenáct roku starý Rudolf Beran a usmrcen. Při inkvestu vyšlo na jevo, že Saylor jel nedovolenou rychlostí a že nedávaj výstražného znamení, řídicí byl porotou odkázán k trestnímu soudu. Na žádost právníka Churane byl ustanoven administrátorem pozůstalosti Rudolfa Berana John Devin. Co nejdříve bude zadána proti společnosti žaloba na odškodnění ve výši \$10,000. **Česká chicagská mládež.** Mezi čtyřmi bandity, kteří v říjnu se vloupali do úřadovny staniční v Indiana Harbor a ukradli tam \$250, a kteří před týdnem přepadli Margaretu Tanberovou, nalézá se též Čech, Josef Regál, známý lupič, který svého času oloupil radního Klause o \$326 a za to soudcem Kerstenem odhousen na jeden rok do vězení. Nadějný čtyřlístek byl do dán do vyšetřovací vazby. Jini neméně podařeni čeští výrostci, Václav Lukáš a Frant. Hošek, byli odsouzeni soudcem Uhlířem pro loupežnou krádež košské pokrývky v ceně \$8.50. Oba "jinosi" byli již trestáni a zvláště Lukáš je policii dobře znám. Bylo by nejen zajímavě, ale i velmi důležitě v zájmu statistiky shlírat podobné případy a vyšetřiti, v jakém směru se nesla školní a domácí výchova takové mládeže. **Paní Alma Zdrůbková podrobila se operaci.** Snacha zemřelého F. B. Zdrůbka, paní Alma Zdrůbková, podrobila se před 14 dny těžké operaci, kterou s úspěchem provedl český lékař dr. Pavlík. V minulých dnech byla paní Zdrůbková propuštěna z nemocnice a vrátila se značně pozdravena do svého rodného kruhu. K její uzdravení upřímně gratulujeme. **ČERNÁ KRONIKA.** — V Clevelandu byl přejet karou pouliční dráhy 17letý Anton jakož a byla mu rozmačkána noha, takže bylo jí nutno amputovati. — Asi dvě míle od Cairo, blize Grand Island, Nebr., byl přejet svým vozem cestou z Cairo k domovu 27letý krajan Frank Klin-

káček a usmrcen. Bylo vysvětleno, že Klinkáček se před tím opil a nedovodl pak ovládati koně, kteří s vozem zajeli do příkopu, kde krajan pod tíž vozu zahynul. — V St. Louiských jatkách přišel o život krajan Pavel Poláček, jenž teprv nedávno přijel do Ameriky. Byl při práci v jatkách zachycen transmisním řemenem, několikrát mrštěn o strop, až mu obě nohy a několik žeber bylo zlomeno. Celý den se ještě trápil, než miloardsná smrt jej vysvobodila. — Motorový policista Fred. Suda v St. Louis srazil se s jiným automobilem, při čemž spadl a narazil tak prudce hlavou o zem, že pozbyl vědomí. Na ochranné stanici bylo zjištěno, že utrpěl ořfesení mozku, zlomení nohy a těžké vnitřní zranění, jemuž asi podlehne. — F. Minář, 25letý dělník elevatoru v Eau Claire, Wis., byl závažím elevatoru tak těžce zraněn, že asi zranění svému podlehne. Byla mu rozdracena brada, několik žeber a utrpěl těžké vnitřní zranění. — Ve Frenštátě, Texas, zemřel náhle 51letý Emil Pivoňka na srdeční vadu. — V Chicagu spáchal sebevraždu oběšením 60letý krajan Jan Němec, zaměstnáním strojník. Pocházel z Prasetína, kraj Tábor a v Americe byl 36 roků. **Nosní katar.** Často za sebou se opakující rýma neb nastydnutí upraví cestu jinému neuhu. Nejčastěji bývá to nosní katar. Následkem zánětu sliznice v nosních otvorech naduří a průduchvy zúží. Takový pacient pozná se dle hubňavé řeči, často dle odporého dechu. Nejlepší pomoc proti tomu jest časté vyplachování nosních dírek Severovým Antiseptem, načež se vloží něco Severovy Masti na katar. Oba tyto prostředky obdržíte v lékárnách. Cena každého 25 centů. Přípravuje W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

ZVLÁŠTNÍ NABÍDKA!!!

Dva časopisy a premie v ceně \$4.25

Pouze \$2.25! Pouze \$2.25!

Každý, kdo nám zašle \$2.25 a nedluhuje za list aneb kteroukoliv odbočku obdrží:

Pokrok Západu na rok v ceně.....	\$1.50
Česko-Americký Venkov na rok v ceně.....	\$1.00
17 balíčků semen v ceně.....	\$1.35
1 mustr.....	.10
1 kalendář, výběr: Pečirkův, Velký Slovanský neb Vilimkův v ceně.....	.30
Úhrnná cena.....	\$4.25

Tato nabídka potrvá pouze do 6. ledna 1912.

POKROK PUBLISHING CO., 1417-19 So. 13th St. OMAHA, NEB.